

bulgarian viesti

Suomi-Bulgaria –seuran jäsenlehti

3-2019

ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Tilinumero:

FI63 8000 1900 2809 43 (Danske Bank)

Viite: 20200

Käytä viitenumeroa maksaessasi jäsenmaksusi. Jos maksat muulta kuin omalta tililtäsi, merkitse viestikenttään nimesi.

Jäsenrekisteri:

Maija Boshkov

maija.boshkov@outlook.com,
puh. 0400 445 481

Ilmoitathan, jos yhteystietosi muuttuvat

Toimitus:

Ilkko Suvilehto, vastaava päätoimittaja
bgtoimitus@yahoo.com

Maj-Lis Lehessalo, taitto

puh. 0400 900433

mikki@lehessalo.com

Toimitusta avustaa lisäksi taitava joukko
freelancereita

Painopaikka: Grano, Helsinki 2019

SISÄLTÖ

3. Jatkaako Pavel polttamista? päätoimittaja Ilkko Suvilehto
4. Tonislav Hristovin dokumentti antaa toivoa, puheenjohtaja Tapani Salonen
5. Kristalina Georgieva: tuulahdus raikasta ilmaa Bulgariasta, Mikki Lehessalo
8. Lepenitsan luola lumoa, Tapani Salonen
11. Nestinarstvo, Raimo Uusinoka
13. Aleksandra Kollontai ja Bulgaria, Tapani Salonen
16. Historical Park on ovi ylpeiden bulgarialaisten historiaan, Annika/Travel-loverblogi.fi
20. Maria Gabriel on Bulgarian komissaari uudessa Komissiossa, TS
20. Seuran syksyn ohjelmaa
21. Mielenkiintoisia nähtävyyksiä Rodopeilla, Mikki Lehessalo
25. Elokuvailtapäivä, Filmin TILT esittely, Mikki Lehessalo
26. Osastojen osoitteet

Tekijänimin julkaistut artikkelit edustavat kirjoittajiensa näkemyksiä. Toimitus pidättää itsellään oikeuden lyhentää ja muokata artikkeleita kirjoittajan suostumuksella. Kuvat kirjoittajan ellei erikseen mainita.

Kansi: Kansainvälisen valuuttarahasto IMF:n uusi pääjohtaja Kristalina Georgieva.
Valokuva: Grant Ellis.

Jatkaako Pavel polttamista?

Äitini 56-vuotias Pavel*-serkku Bulgariassa on joutunut äskettäin silmäleikkaukseen. Molemmat silmät leikattiin, mutta vain toiseen jäi näkö. Toisessa silmässä oli ollut harmaakaihi, toisessa joku muu vakava vaurio. Pavel on polttanut, mikä on riskitekijä harmaakaihin muodostumisessa. Kuulin tapauksesta pikkuserkultani, joka tukee taloudellisesti Pavel-enoaan. Mietin, pitäisikö minunkin tukea Pavelia jotenkin. Hänellä on kaksi vuotta eläkkeelle menoon ja hänellä on vaikeuksia saada töitä näkönsä vuoksi.

Pavelin sisar, äitini serkku hänkin, kuoli vuonna 2011 ollessaan 53-vuotias. Nainen poltti loppuun asti kaksi askia päivässä, vaikka oli kuullut lääkäriltä henkitorvisyövästään jo neljä vuotta aikaisemmin.

Helsingin Sanomien (30.7.2019) siteeraamien tilastojen mukaan bulgarialaiset tupakoivat EU-maista eniten, noin 27 % väestöstä. Seuraavana ovat Kreikka ja Unkari. Suomessa asuu EU-maiden onnellisin kansa, bulgarialaiset puolestaan ovat onnettomimpia. Toiseksi onnettomimpia ovat unkarilaiset (HS 26.5.2019).

Pavelilla oli sosialistisen Bulgarian aikaan hyvä työ keskeisen rautatieaseman päällikkönä. Kun valtion maksukyky alkoi 80-luvun lopulla rapautua, hän sai virkamiehenä palkkansa monen kuukauden viiveellä. Lopulta hän muutti vaimonsa ja tyttärensä kanssa Italiaan paremman elintason toivossa, mutta palasi muutaman vuoden kuluttua. Vaimo ja tytär jäivät Italiaan asumaan. Vaimo löysi toisen miehen. Pavel muutti takaisin äitinsä luo Orjahovon pikkukaupunkiin Tonavan varrella.

Mietin, mihin Pavel uskoo. Hänen nuoruudessaan opetettiin, että ihanneyhteiskunta on saavutettavissa. Sitten samainen yhteiskunta ihanteineen hävisi.

Bulgaria on usein häntäpäässä EU-tilastoissa, mutta jos tilastoihin lisättäisiin maan naapurivaltiot Serbia, Makedonia ja Turkki, niin näkökulmasta saataisiin laajempi. Kyseisissä maissa on lähivuosina ollut repivämpiä etnisiä ristiriitoja, Jugoslavian sota rankimpana esimerkkinä. Vaikka Bulgariassakin on jännitteitä valtaväestön ja suurehkojen turkkilais- ja romanivähemmistöjen välillä, sodilta on vältytty.

*nimi muutettu

Ilkko Suvilehto

Tonislav Hristovin dokumentti antaa toivoa

Suomi on hieno kotimaa. Kuitenkin ilmapiiri käy välillä turhan raskaaksi. Viikosta toiseen uutisissa toistuvat ilmastoahdistus, työttömyyden lisääntyminen, toimeentulon kiristyminen, perheiden pahoinvointi, opetustoimen resurssien leikkaaminen ja sitä rataa. Nuorille kuva voi näyttäytyä synkkänä. Ei jaksaisi aina keskustella pelkistä ongelmista. Katson, että vika on poliitikkojen kyvyssä prosessoida sanomaansa ilman tulevaisuuden optimismin myrkyttämistä. Vastuuttomilla lupauksilla nostetaan odotuksia, jotka eivät koskaan toteudu. Ongelmakeskeisellä yhteiskuntanäkemyksellä koetetaan perustella poliitikkojen tarpeellisuutta ja haastavaa työmäärää.

Mukavaa vaihtelua toi uutisvälähdys 30 vuoden takaa. Uutiskuvissa näytettiin unkarilaisten rajamiesten raottavan rajaa, jotta itäsaksalaiset pääsivät länteen. Berliinin muurin murtuminen ja vapauden tulviminen entiseen DDR:aan oli uuden Euroopan alku. Jokainen voi miettiä, ovatko ne asiat toteutuneet, mitä meille tuolloin luvattiin?

Bulgariassa yhteiskunnallinen muutos on ollut valtava. Yhteiskunnallinen kehitys on sidoksissa kulttuuriin ja kansan omaksumiin arvoihin. Vääjäämättä on jouduttu käymään aatepolitiikkaan ja kansan kollektiiviseen minä -kuvaan liittyvää pohdiskelua ja keskustelua. Bulgarian muutoksessa vanhasta on säilytetty vahva kulttuuri, yhteisöllisyys, vieraanvaraisuus ja ylpeys omasta maasta.

Bulgariassa säännöllisesti käyvien suomalaisten kanssa olemme todenneet, että Bulgariassa eivät Suomen asiat ahdista. Matkalla pääsee irti kuormittavista uutisista, ja runsaasti uusia kulttuurisia virikkeitä tarjoava ympäristö kietoo vaikutuspiiriinsä. Bulgaarien rento elämänasenne tekee ihmisistä perusvireeltään myönteisiä. Kun keskustelemme Bulgarian kokemuksista, emme kilpaile sillä, kuka tietää eniten vaan jokainen heittää oman mausteensa yhteiseen keitokseen.

Bulgarialaiselle elokuvalla toivoisi enemmän näkyvyyttä Suomessa. Suomessa asuvan bulgarialaisen käsikirjoittajan Tonislav Hristovin Veeran maaginen elämä on ajankohtainen dokumentti juuri nyt. Harras toiveemme Ylen suuntaan olisi saada lisää bulgarialaisia elokuvia ohjelmistoon jollain aikataululla. Myös Suomi-Bulgaria-seura pyrkii tekemään bulgarialaista elokuvaa tunnetuksi maassamme.

Tapani Salonen

Kristalina Georgieva: tuulahdus raikasta ilmaa Bulgariasta

©

Kuva:EMMANUEL DUNAND "Hän on sinnikäs, eikä anna periksi kun kyseessä on asia, josta hän todella välittää," kertoo eräs Brysselin diplomaatti

Bulgarialainen Kristalina Georgieva tunnetaan ihmisenä, joka käärii hihansa ja ryhtyy toimeen. Lisäksi hänet tunnetaan seurallisena ja sitkeänä ihmisenä.

Kitaraa soittava ympäristöasiantuntija nimitettiin perjantaina EU:n ehdokkaaksi kansainvälisen valuuttarahasto IMF:n johtoon. Hän ei ole juuri esiintynyt kansainvälisessä mediassa, mutta hänellä on vankka kokemus kansainvälisistä huippurooleista.

Äskettäin hän oli ehdolla Euroopan neuvoston johtoon, mutta menetti paikan Belgian Charles Michelille heinäkuussa, mikä antoi hänelle mahdollisuuden hakea Christina Lagarden paikkaa IMF:n johdossa.

Tämä edellyttää poikkeuksen tekemistä, sillä hän täyttää tässä kuussa 66 vuotta, ylittäen IMF:n paikkaa koskevan 65 vuoden ikärajan.

"Ei anna periksi"

Maailmanpankin kakkosjohtajana vuodesta 2017 ollut, energinen ekonomisti ja arvossa pidetty hallintojohtaja on kahdesti päässyt kansainvälisiin huippupesteihin, vaikka hän on ollut maansa kakkosvaihtoehto.

Toinen näistä pesteistä oli humanitäarisestä avusta ja kriisinhallinnasta vastaava EU-komissaari vuonna 2010.

Häntä ei juuri tunnettu silloin, mutta hän puki innokkaasti jalkaansa kumisaappaat ja päälleen luodinkestävät liivit. Näin hänestä tuli suosittu hahmo miellyttävän tehokkuutensa ja osallistuvuutensa takia.

Hän erottui Brysselin harmaiden virkamiesten joukosta, koska ei pelännyt näyttää tunteitaan taistellessaan rahoituksen puolesta ja vieraillessaan eri paikoissa ympäri maailmaa valvomassa EU:n valtavia avustusoperaatioita.

Vuonna 2014 hänestä tuli Euroopan komission varapuheenjohtaja, vastuulueenaan budjetti- ja henkilöstöasiat.

"Hän on sinnikäs, eikä anna periksi kun kyseessä on asia, josta hän todella välittää," kertoi eräs diplomaatti Brysselistä.

Georgieva tunnetaan myös suostuteltutaidoistaan, ja hän kykenee saamaan aikaan yksimielisyyttä.

Vuonna 2016 hän oli yllätysfinalisti YK:n pääsihteerin valintaprosessissa, jonka voitti Portugalin Antonio Guterres.

"Juhlien keskipiste"

Georgieva syntyi rautaesiripun takana Sofiassa, kommunistisen Bulgarian pääkaupungissa 13.8.1953, samana vuonna kun neuvostojohtaja Josif Stalin kuoli.

Hänen isänsä Ivan oli tienrakennusteknikko, ja hänen äitinsä Minka työskenteli kaupassa johtajana välittämättä aviomiehensä neuvosta olla työskentelemättä sydänongelmiensa takia.

Georgievan äiti, joka kuoli 93 vuotiaana vuonna 2014, kertoi paikalliselle medialle, että lapsena hänen tyttärensä oli "aivan liian hiljainen", ja oli uppoutuneena kirjaan siitä lähtien kun oppi lukemaan.

Myöhemmin hän tuli ulos kuorestaan. Opiskelukaveri Borislav Borisov kertoi Georgievan olleen "juhlien keskipiste, soittaen kitaraa ja olleen kaikkien suosikki".

"Hän ei polta siltoja, hän rakentaa niitä. Todellinen diplomaatti," hän kertoi.

Saatuaan valmiiksi tohtorintutkintonsa taloustieteessä hän työskenteli London School of Economicsissa, Massachusetts Institute of Technologyssa ja Harvardin

Kuva: JOHN THYS Georgieva parlamentissa

yliopistoissa, lisäksi hän työskenteli opettajana Fidzillä ja Australiassa.

Hän on ollut kirjoittajana yli 100 julkaisussa, jotka käsittelevät ympäristö- ja talouspolitiikkaa, hän on kirjoittanut kirjan mikrotaloustieteestä ja ollut Maailmanpankin palveluksessa liki kaksi vuosikymmentä.

Siellä hän eteni nopeasti ja on ollut useissa ylemmän tason viroissa, kuten varajohtajana. Hän toimi vuonna 2004 Maailmanpankin Venäjän toimintojen johtajana Moskovassa.

Tämä auttoi naimisissa olevaa, yhden lapsen äitiä parantamaan venäjäänsä, jota hän puhuu englannin ohella sujuvasti.

Kristalina Georgieva on lähes varmasti nousemassa Kansainvälisen valuuttara-

haston IMF:n johtoon. IMF tiedotti maanantaina, ettei Georgievalle ole ilmaantunut vastaehdokkaita, ja IMF:n hallituksen tavoitteena on viimeistellä pääjohtajanimitys lokakuun 4. päivään mennessä.

IMF:n pääjohtajaksi oli tarjolla myös Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn, joka kuitenkin vetäytyi kisasta ennen kuin EU-maat äänestivät omaksi ehdokkaakseen Georgievan.

66-vuotiaan Georgievan valintaa mutkisti aiemmin sääntö, jonka mukaan IMF:n pääjohtajana aloittavan olisi oltava alle 65-vuotias. Rahasto poisti ikärajapykälän viime viikolla (viikolla 36).

Agence France-Presse (AFP) / kääntänyt Microsoft News /Mikki Lehessalo

Lepenitsan luola lumoa

Lepenitsan luola (Пещера Лепеница) on Rakitovon ja Velingradin välisessä vuoristossa sijaitseva erikoinen luontokohde, jota monet bulgarialaisetkaan eivät tunne. Se tekee luolasta kiehtovan nähtävyyden.

Kesäkuussa teimme matkan Rodopi-vuoristoon. Majoituimme Velingradissa kylpylä-hotelli Velinassa. Paikka oli sosialistisen Bulgarian aikaan puolue-eliitin suljettu loma-keskus, johon tavallisilla pulliaisilla ei ollut mitään asiaa. Velina tuli tutuksi viime vuonna seuralaisten yhteiseltä Bulgarian kiertomatkalta, ja päätimme palata sinne uudelleen. Lähietäisyydeltä löytyi kiinnostavia retkikohteita. Yhden sellaisen esittelen nyt vinkkinä tippukiviluolista kiinnostuneille.

Kuljettajamme Georgi haki meidät aamulla hotellilta. Hän tiesi luolien sijainnin, koska 1980-luvulla hän ajoi tukkirekkaa. Puuta oli ajettu sahalle Rakitovon ja Velingradin välistä vuoristotietä. Tuohon aikaan tie oli päällystetty ja hyväkuntoinen.

Velingradista on matkaa Lepenitsaan 8 km. Ajettuamme pikkuteitä noin 5 km matkan- teko pysähtyy kuin seinään. Rankkasateet ovat huuhtoneet soratien monin paikoin kokonaan pois. Tien katkaisevat syvät uurteet ja virtaavat purot pakottavat meidät kävelemään loppumatkan, mikä tekee kohteen saavuttamisesta entistä haastavampaa. Hyvällä maastoautolla tästä voisi yrittää, mutta meidän käytössämme oleva henkilöauto on pakko hylätä ja kävellä viimeiset pari kilometriä.

Nousemme sorateitä jalkaisin ylös. Taitamme matkan luolalle upeiden vuorimaisemien keskellä. Vuoristoniityt ohitettuamme saavumme pienelle mökille, jossa on Lepenitsan tippukiviluolan toimisto ja erilaisia luolakierroksella tarvittavia varusteita. Ilman toimis- torakennuksen nimikylttiä luolasta olisi helppo kävellä ohi. Paikka on lähes täydellisen huomaamaton. Portin pielessä liehuva Bulgarian lippu julistaa, että kyseessä on kansal- lisen tason nähtävyys, joka avattiin yleisölle 1962. Rakitovoon on matkaa 17 km.

Turvavarusteet ovat välttämättömiä ja ne saa ennen luolaan menoa. Kypärä, otsalamp- pu ja hyvät saappaat saa ”talon” puolesta. Kesäleninkiä tai parasta pukua ei todellakaan kannata pukea päälle tälle kierrokselle. Hyvä retkiasu on tuulipuku tai työhaalari. Myöskään laukkuja tai kasseja luolaan ei kannata ottaa mukaan. Ne hankaloittavat kulkua ahtaassa ja vaikeakulkuisessa luolassa, jossa välillä joudutaan ryömimään.

Turvallisesti oppaan johdolla

Opas kulkee edellä, neuvoo oikean liikku-
mistavan ja valvoo turvallisuuden toteu-
tumisen. Välillä hän valaisee kauneimpia
suolakivimuodostelmia. Katosta tippuva vesi
muodostaa upeita tippukiviä ja erilaisia
kivipatsaita, jotka ovat todellisia luonnon
taideteoksia. Opas ker-
too sujuvasti bulgariak-
si että kattoon syntyvä
puikko on stalaktiitti,
luolan pohjalle muo-
dostuva puikko on
stalagmiitti.
Tippukivipylvään muo-
dostuminen voi kestää
tuhansia vuosia.
Tippukiviluolia esiintyy
alueilla, joissa kalliope-
rä on kalkkikiveä.

Anton Salonen tippukivien "puserruksessa"

Vuoren sisällä virtaava joki solisee rauhoittavasti. Oppaan taskulamppu osoittaa katossa roikkuvia lepakoita. Lepakot ovat meistä autuaan tietämättömiä. Luolassa elää eri lepakkolajeja. Me kuulemma näimme neljä lepakkoa, mutta minä katselin eteeni koska luolan lattia oli epätasainen. Sitä paitsi lepakot olivat niin pieniä, että niiden havaitsemiseen ei pelkkä vilkaisu riittänyt. Ne pysyivät visusti paikallaan, koska todennäköisesti nukkuivat.

Etenemistä luolassa helpottivat puiset kaiteet, portaat ja köydet. Luola koostuu eri osastoista, joita opas kutsuu saleiksi. Luolassa on eri kerroksia, mikä edellyttää portaissa

kulkemista.

Luola on uskomaton. Ainutlaatuinen seikkailu sopii koko perheelle – myös lapsille, mutta liikkuminen edellyttää huolellisuutta ja oppaan ohjeiden noudattamista. Luola on pimeä ja kostea ympäristö, jossa ei ole valaistusta. Ainoa valonlähde on otsalamppu ja korkeintaan pieni taskulamppu.

Lepenitsan tippukiviluola on erikoinen luonnonnähtävyys, joka edustaa extremeä. Vuoren sisällä virtaa joki, oppaan johtamalla kierroksella nähdään upeita tippukivimuodostelmia ja lepakoita. Reitti on joko 400 m tai 600 m. Viimeiset 200 m on erittäin vaativaa ja vaikeakulkuista.

Kun palaamme takaisin toimistorakennukselle, riisumme turvavarusteet, peseydymme ja käymme teelle. Kuljettajamme on keittänyt nokipannulla vuoristokasveja tehdyn yrteetin. Hörpimme teetä ja ostamme kotiin viemisinä kuusenkerkkähunajaa ja tavallista vuoristohunajaa. Rodopien arkeologisista löydöksistä ja kansatieteestä kertova kirja on ainoa painettu materiaali, mitä on myytävänä. Postikortteja kioskilta ei saa, mutta se on täysin ymmärrettävää, kun ajattelee että suurin osa kävijöistä on lähiseudulla asuvaa paikallisväestöä. Lepenitsa ei ole ulkomaisten turistien ylikansoittama kohde.

Lepenitsan luola edustaa erilaista nähtävyyttä, jonne harva ulkomaalainen lähtee tutustumaan. Ihan siitä syystä, että kohde sijaitsee sivussa valtavirrasta ja perille pääsy vaatii suomalaista sisua, suosittelen Lepenitsaa kaikille patikoinnista, retkeilystä, extreme-kohteista ja tippukiviluolista kiinnostuneille matkailijoille, jotka etsivät jotain uutta ja erilaista koettavaa. Suosittelen lämpimästi.

Tapani Salonen

Nestinarstvo

Kaakkois-Bulgariassa elää bulgarialais-kreikkalainen ortodoksinen perinne. Siinä on myös pakanallisia aineksia. Nestinarstvo (kreikk. anastenaria), tanssi kuumien kekäleiden päällä, sai alkunsa Rooman keisari Konstantinus Suuren ajalla. Hän kävi useita sotia Rooman valtakunnassa. Legendan mukaan keisari näki näyn, jossa keskellä päivää taivaalle piirtyi tähtien ympäröimä risti ja ääni sanoi hänelle: ”Tässä merkissä olet voittava”. Niinpä hän ristilippuja kantavine joukkoineen voitti sodan keisari Maximiusta vastaan ja valloitti myös Bysantin antaen sen nimeksi Uusi Rooma, sitä hänen kuoltuaan alettiin kutsua Konstantinopoliiksi. Legendan mukaan hän sairastui lepraan eikä halunnut lääkittää itseään tapettujen lasten verellä, kuten tapana oli. Pietarin ja Paavalin kerrotaan ilmestyneen hänelle. He kehottivat pyytämään apua piispa Sylvesteriltä, joka paransi hänet ja kehotti kääntymään kristinuskoon. Vuonna 313 keisari Konstantinus Suuri oli laatimassa Milanon ediktiksi kutsuttua säännöstä lopettaa kristittyjen vainot valtakunnassa. Vuonna 325 Nikean kokous kielsi muut uskonnot ja kristinuskosta tuli valtionuskonto. Vasta kuolinvuoteellaan hän kuitenkin kastatti itsensä.

Konstantinuksen (bulg. Konstantin) äiti Elena (kreikk. Helena) oli myös harras kristitty. Legendan mukaan Herra itse kutsui Elenan ja Konstantinin palvelijoihinsa, koska he kykenivät tanssimaan paljain jaloin hiilloksen päällä itseään polttamatta. Näiltä ajoilta lähtien on Konstantinin ja Elenan päivänä, joko 21.5. tai uuden kalenterin mukaan 3.6. järjestetty tanssi hiillosten päällä maan kaakkoisosissa, Strandzhan vuoristoseudulla, Bulgarin kylässä, Burgasista seitsemisenkymmentä kilometriä etelään Turkin rajan lähellä. Juuri Bulgarin kylässä perinne on aidoimmillaan, joskin muutamissa muissa alueen kylissä sitä on harrastettu. Alunperin tanssijoiden eli nestinarien esiintyminen periytyi vanhemmilta lapsille. Tanssipaikalle sytytetään nuotio, jonka hiillokset levitetään noin parin metrin kokoiseksi ristiksi ja tämän jälkeen hiilet levitetään parin metriä halkaisijaltaan olevaksi ympyräksi. Hiiliä levitettäessä tanssijat, usein miten naiset, mutta joskus myös miehet, aloittavat tanssin kantaen Konstantinin ja Elenan ikoneita. Hiillosympyrän valmistuttua tanssijat siirtyvät säkkipillin soudessa hiillokselle. Heidän on ajateltu vaipuvan transsiin, jossa poltto ei tunne. Jalkojen liike on kuitenkin niin nopeaa, että kuumuus ei ehkä ehdi jalkapohjia pahemmin korventamaan. Kantaessaan ikoneja heidän myös kerrotaan mumisevan ennusnäkyjään. Esitys kestää muutaman minuutin. Nestinarstvo kuuluu nykyisin UNESCON maailmanperintöihin. Kansandemokratian ajalla tanssit kiellettiin, vaikkakin kieltoa rikottiin näillä syrjäisillä seuduilla.

Kirjoittaja tanssijoiden keskellä

Strandzhan alueelta perinne on levinnyt turistinähtävyydeksi kaikkialle Bulgariaan. Itsekään en ole aitoa showta Strandzhassa nähnyt. Seutu on vaikeakulkuisten yhteyksien takana, joskin nykyisin sinne lienee järjestetty turistikierroksia Konstantinin ja Elenan päiväksi. Muiden vierailijoiden tavoin olen seurannut sitä vain turistikohteessa. Näytöksiä järjestetään Sofian lisäksi muissakin kaupungeissa, etupäässä Mustan Meren rannoilla. Paikka, jossa nestinarstvoa katselin on ravintola Vodenitsata (vesimylly) Sofiassa Vitosha-vuoren rinteessä noin puoli kilometria kaupunkia korkeammalla eli 1000 metrin korkeuskäyrän tuntumassa. Näytös järjestettiin ruokailun lomassa ravintolan sisäpihalla. Tanssin jälkeen pääsin kuvaan tanssijoiden keskelle. Hiillos oli silloin jo sammunut, mutta hehkuvat hiilet saatiin kuvattua ennen tanssin alkua. Pimeys häytti tanssijoiden kuvaamista.

Raimo Uusinoka

Lähteenä käytetty havaintojeni ohella Wikipediaa sekä Novinitessa 21.5. 2019 julkaistua artikkelia ”Bulgarian Orthodox Church honours Sts Konstantin and Elena”

Aleksandra Kollontai ja Bulgaria

Aleksandra Kollontai (1872-1952) oli neuvostodiplomaatti, joka on jättänyt jälkensä Suomen talvi- ja jatkosodan historiaan. Sota-aikaan suomalaiset viestittivät rauhan-toiveitaan Moskovaan nimenomaan Neuvostoliiton Tukholman suurlähetystön kautta. Hella Wuolijoki, J.K. Paasikivi ja Väinö Tanner kävivät suurlähettiläs Kollontain luona Tukholmassa. Sitä ennen hän ehti toimia suurlähettiläänä Norjassa ja Meksikossa.

Aleksandra Kollontai noin 16 vuotiaana, noin 30 vuotiaana ja kypsässä iässä

Kollontai oli ensimmäinen nainen maailmassa, jolle uskottiin täydet ministerin tehtävät 1917. Sosiaaliministerinä hän ajoi naisten ja miesten täydellistä tasavertaisuutta, naisten oikeuksia ja äitiyshuoltoa. Kollontain oma äiti oli Suomesta kotoisin olevan puutavaran vientiä harjoittavan liikemiehen tytär. Kollontain isä oli Mihail Domontovits, Hänen Majesteettinsa henkivartiokaartin ratsuväenkoulun eversti. Suku kuului vanhaan ukrainalaiseen maa-aateliin. Venäjän Turkin sotaan isä joutui 1877 ja piti Pietarissa eläneeseen perheeseen yhteyttä harvakseltaan sähköllä.

Kollontai kertoo muistelmissaan, ettei Plevnan, tuon vahvan turkkilaisen linnoituksen piiritys sujunutkaan niin nopeasti kuin oli odotettu. Kenraali Skobelev valkoisen ratsunsa selässä oli maalauksellinen näky, mutta silti turkkilaiset olivat torjuneet kaikki tsaarin joukkojen hyökkäykset. Shipkan solan tienoilla taisteltiin kiivaasti. Paljon haavoittuneita upseereita ja sotamiehiä saapui takaisin Pietariin.

Turkin sota oli Venäjälle vakavaa aikaa. Talvi oli poikkeuksellisen kylmä varsinkin Bulgariassa. Venäläiset kokivat, että ”Jumala on meidän puolellamme” ja turkkilaiset paleltuvat kuoliaaksi. Venäjä voitti sodan. Turkki oli kärsinyt tappion. Alkoi rauhanneuvottelut huhtikuussa 1878 Turkin hallituksen ja Venäjän välillä. Englanti lähetti laivasto-osastonsa Maltalle tukemaan turkkilaisia. Balkanin kysymyksessä Englannilla oli liittolainen, Itävallan keisarikunta.

Lapsuus Bulgariassa

Sodan jälkeen perhe siirtyi Venäjän miehittämään Bulgariaan. Aleksandra Kollontai vietti siis osan lapsuudestaan Bulgariassa, Sofiassa. Pietarista lähtenyt perhe taittoi matkaa ensin kapteeni Makarovin aluksella, ja Mustanmeren rannoilta he jatkoivat hevospelillä. Välillä oli pysähdyttävä odottamaan, että sotilaat rakensivat vuolaiden virtojen yli meneviä siltoja Turkin sodassa tuhoutuneiden tilalle.

Aleksandra lapsena

Domontovitsin perhe asui Sofiassa. Tuon ajan Sofia muistutti enemmän suurta kylää, jossa oli yksikerroksisia taloja ja pölyisiä katuja. Perhe asui suuressa kaksikerroksisessa talossa, jota ympäröi puutarha. Siellä oli paljon vanhoja puita ja ihmeellisiä ruusupensaita. Ikkunasta saattoi erottaa Vitosha-vuoren violettiä taustaa vasten turkkilaisten minareettien kapeat ääriviivat. Laaksossa paimenpojat, värikkäine asuineen, paimensivat pieniä lammaslauvojaan.

”Seisoin kerran puutarhassa setripuun alla ja katselin Vitosha-vuorta. Pilvet kulkivat vuoren yli peittäen sen hetkeksi ja jatkaen matkaansa. Koko maisema tuntui muuttuvan aina sen mukaan. Välistä minusta tuntui, että vuori oli liikkeessä eivätkä pilvet.”, Kollontai kuvailee.

Sofian lähistöllä olivat kuuluisat turkkilaiset kylpylät, joissa oli marmoriset altaat. Kuuma vesi virtasi sinne suoraan eräästä kuumasta vuorilähteestä. Siellä oli marmorinen allas aikuisia varten. Ja pieni allas lapsia varten. ”Minusta oli hauskaa pulikoida kuumassa vedessä, jossa oli kummallinen ja väkevä maku ja pistävä, aika vastenmielinen haju”, Kollontai kertoo.

Kollontai ja hänen sisarensa nauttivat tavattomasti siitä ajasta, jonka viettivät Sofiassa. Myöhemmin he usein vakuuttivat, että Bulgariassa vietetty vuosi oli heidän elämänsä ihaninta aikaa. Eikä ihmekään: seuranäytelmiä, huviretkiä, ratsastusretkiä, tanssiaisia, upseereita, jotka seurustelivat heidän kanssaan ja olivat kateellisia toinen toisilleen.

Mitä voisi nuori neitonen enempeä toivoa?

Huviretket Vitosha-vuoren juurelle tai muihin Sofian läheisyydessä oleviin paikkoihin kuuluivat Bulgariassa olevan venäläisen siirtokunnan huvituksiin.

”Upseereita, sotilasvirikapukuja, sotilasneuvotteluja, ratsastus- ja huviretkiä, joilla sotilaat toimivat palvelijoina ja usein kantoivat minua puolittain jo unessa joihinkin vaunuihin, kun lähdettiin taas kotiin. Vankeja kulki pitkin tietä. Sotilasosasto kiväärit olalla oli heitä kuljettamassa. Vangit näyttivät repaleisilta ja väsyneiltä. He marssivat päät painuksissa”, Kollontai muistelee.

Niin paljon uusia sanoja, jotka vähitellen tulivat aivan tutuiksi, mutta joiden merkityksestä ei saanut selvää: valmistava rauhansopimus, Bulgarian miehitys, perustuslaki, kansanedustus. Sota oli ohi. Rauha oli allekirjoitettu. Perheessä oli usein puhetta perustuslaista. Äiti sanoi, että isä oli tehnyt koko valmistelevan työn, ja että hän oli iloinen, kun isä oli käyttänyt mallina Suomen perustuslakia.

Vihdoin koitti se suuri päivä, huhtikuun 22. päivä vuonna 1879. Parlamentti äänesti perustuslaista. Konservatiivien myötävaikutuksella perustuslaki hyväksyttiin. Seuraavana päivänä Battenbergin prinssi valittiin Bulgarian itsenäisen valtakunnan ruhtinaaksi ja muodostettiin hallitus.

”Eräänä toukokuun päivänä olimme valmiit lähtemään Sofiasta. Kun vaunut lähtivät liikkeelle ja kotimme tuttu portti jäi taaksemme, tunsin miten kyyneleet virtasivat poskiani pitkin. Sisareni Adèle itki myöskin.” Kollontai muistelee.

Varnan satamassa perhe joutui useita päiviä odottamaan laivaa, joka veisi heidät Mustan meren yli Venäjän puolelle. Varnassa oli hehkuvan kuuma. Ikkunasta he saattoivat katsella siniselle merelle. Kaupungissa sai erinomaisia kirsikoita. Lapsen mieleen on jäänyt kuinka ne olivat makeita ja tuoksuivat voimakkaasti.

”Varnassa vietetyt päivät olivat surullisia päiviä. Huolen ja odotuksen päiviä. Ja niin päättyi elämäni sadunomainen Bulgarian vaihe”, Kollontai lopettaa kirjansa Bulgariaa käsittelevän luvun. Sofiassa vietetty aika tuossa historiallisessa viitekehäksessä ei voinut olla vaikuttamatta Kollontain maailmankatsomukseen ja kansainväliseen ajatteluun. Madame Kollontain muistelmat on kiinnostava lukukokemus.

Tapani Salonen

Lähteet:

Madame Kollontain muistelmat. Hänen itsensä kertomana. Kustannusosakeyhtiö Karhu Helsinki, 1946.

Leonid Itzelev: Madame Kollontai – vallankumouksen seireeni. Fenix-kustannus Espoo, 1997.

Historical Park on ovi ylpeiden bulgariaalaisten historiaan

Ennen kuin voin puhua Historical Parkista, minun on avattava bulgariaalaista kansanluonnetta ja kerrottava pieni pala maan historiasta. Lue vain rauhassa eteenpäin. En kerro yksityiskohtia, en vaivaa sinua liiaksi asialla, josta en itsekään tiedä tarpeeksi. Mutta sain tutustua viikon Bulgariaan ja sen ihmisiin, jotka opettivat ymmärtämään, että tuolla kansalla todella on syytä ylpeyhteensä.

Bulgarialainen kansanluonne

Viikossa ei tietenkään saa edes pintaraapaisua, mutta jotain minä ymmärsin. Ensin minusta tuntui, kuin nuo ihmiset rakentaisivat loisteliasta menneisyyttä lähinnä mielikuvituksen avulla. Tiedätkö Tommy Hellstenin ”ei koskaan ole liian myöhäistä saavuttaa onnellinen lapsuus”? Sama olo tuli Bulgariassa. Ei koskaan ole liian myöhäistä luoda merkittävä historia. Ja olin aivan käsittämättömän väärässä.

Menen vähän asioiden edelle. Kuuntelin avajaisanat Historical Parkin avajaisissa. Hankkeen vetäjä alkoi puhua ensimmäisenä itsestään. Hän kertoi tulevansa köyhästä perheestä mutta olleensa aina ylpeä kansalaisuudestaan. Hän kertoi, että uskoi aina siihen, että kaikki on mahdollista.

Kurkistus kulttuuriaarteisiin

Muistan edelliseltä kerralta Bulgariassa Rilan luostarin. Se on Unescon maailmanperintökohde ja ehdottomasti aivan mieletön. Mutta kun Unesco-kohteita on maassa yhdeksän lisää. Näin esimerkiksi kallioon louhitun kirkon, jossa on maalaus Jeesuksen viimeisestä ehtoollisesta. Se on maalattu toistasataa vuotta ennen Da Vincin vastaavaa. Kirkon maalauksia on konservoitu, mutta se ei vie autenttisuuden tunnetta. Näin luostarin, edelleen toiminnassa olevan, jonka puukaiverrukset ja ikonit saivat melkein itkemään. Kerrotaan, että voimakkaassa maanjäristyksessä rakennukset ympäriltä tuhoutuivat, mutta kuin jokin voima olisi siirtänyt vyöryt luostarin kirkon kahta puolta, sillä se ei vaurioitunut lainkaan.

Näillä huudeilla on noin kymmenen tuhatta hautaholvia, joista toki suurimmasta osasta aarteet on ryöstetty vuosituhansien kuluessa. Mutta joitain hautoja on säilynyt melkein kuin vanhassa loistossaan. Näkemästäni aarteet on viety museoon, mutta se antaa käsityksen, millaisia nuo traakkilaisten haudat ovat olleet. Valitettavasti valokuvaaaminen ei ollut sallittua edes ilman salamaa.

Haudat paljastavat myös uskomuksia. He uskoivat, että seitsemän päivän jälkeen sielu on vapaa. Siksi hautakammion sulkevaan kivioveen tehdään reikä. Samassa haudassa ovat mies ja vaimo. He eivät suinkaan ole kuolleet luonnollisesti samaan aikaan. Mutta koska uskottiin, että ikuinen elämä jatkuu tämän jälkeen, vaimo usein joi myrkyä päästäkseen miehensä mukaan.

Olkoon tämä kylliksi yhdelle kerralle. Bulgariassa on niin valtavasti historiaa, että alkaapa kaivaa maata oikeastaan missä tahansa, muutaman maakerroksen alta paljastuu kokonaisia maailmoja. Älytön määrä rakennushankkeita on kaatunut siihen, että ensimmäisellä kaivuulla on osuttu asutukseen vuosituhansien takaa. Historia on Bulgarian liito-orava. On laitonta rakentaa tällaisille paikoille.

Neoliittikylä – rekonstruktioharjoitus ennen suurta koitosta

Noin puolen tunnin ajomatkan päässä Varnasta on neoliittikylä, pienehkö kulttuurikohde, joka tekee ikaikaisen historian todeksi. Se kertoo Bulgarian historiasta

neoliittikaudelta alkaen, eli ajalta, jolloin alettiin asettua aloilleen, ei enää vaellettu ruoan perässä. Alettiin rakentaa pysyvämpää asutusta, opeteltiin viljelemään, säilömään ruokaa, tekemään työkaluja, jotka mahdollistavat elämää. Harjoituksen jälkeen oli aika tehdä lihaksi se, mikä on mahdollista. Koska kaikki on mahdollista.

Historical Park – bulgarialainen kansallistunne lihallistuu

Kun tulin Bulgariaan, kukaan ei oikein ollut kertonut minulle, mikä Historical Park on. En oikein osannut kysyä, koska tunsin itseni vähän hölmöksi. Mutta nyt tiedän. Kyse on yksityisten ihmisten lahjoitusvaroin aikaansaamasta valtavasta projektista. Heillä oli missio saada bulgarialaiset mutta myös ulkomaalaiset ymmärtämään, millainen maan historia todella on. Paikat, joista kerroin, ovat kuin kätkeytyjä helmiä, joista edes maan kansalaiset eivät tiedä, saati että muut tietäisivät.

Bulgarialla on Euroopassa merkittävää esihistoriallisia perintöä kolmanneksi eniten Italian ja Kreikan jälkeen. En voi väittää tienneeni. Onhan Bulgaria jotain kommunismin ja Euroopan reunan väliltä, eikö? Kyllä, altistan itseni ja ennakkoluuloni (ja samalla epäilemättä suurimman osan muiden ennakkoluuloista) nyt arvioitavaksi ja pidän itseäni naurettavana.

Tämän historian tuo ylpeä kansa haluaa näkyväksi. Se teki sen ilman valtion tai EU:n tukea. Tarvittiin vain tavallisia kansalaisia, jotka uskoivat siihen, että kaikki on mahdollista. Sain tutustua ihmisiin, jotka ovat tehneet hurjan määrän vapaaehtoistyötä, antaneet rahaa ja jotka olivat nyt avaamassa Historical Parkia. Lauantai 22. kesäkuuta oli suuri päivä. Hankkeen johtaja avasi tilaisuuden kertomalla, että hän jo lapsena uskoi kaiken olevan mahdollista.

Vaikka oli suurten avajaisten aika, Historical Park ei valitettavasti auennut vielä yleisölle. Kuten kuvistani näet, se on vielä suuri rakennustyömaa. Mutta kesä-heinäkuun vaihteessa sen ensimmäinen osa avataan, ja seuraavien kolmen vuoden aikana siitä avataan parissa erässä lisää osia. Se on siis rekonstruktio vuosituhansien taakse ylpeiden bulgariaalaisten historiaan. Alue on valtava. Se tehdään pieteetillä. Jokainen yksityiskohta on mietitty. Jo neoliittikylässä näki, mitä voi saavuttaa, kun uskoo asiaansa. Tiedätkö, minä koin suurta ylpeyttä saada olla mukana, kantaa Historical Park t-paitaa. Suomalaiset yhä vähemmän ovat ylpeitä suomalaisuudestaan, ja varsin paljon kuulee sitä, että kaikki on ankeaa, mikään ei ole hyvin, säännöt ahdistavat ja mitä vielä. Bulgariassa elintaso ei ole lähelläkään omaamme. Mutta onko bulgarialaisilla suurempi sydän? Ainakin minun kohtaamillani oli. Minkä eteen me ponnistelisimme näin? Lätkäjuhlien? Ei, ei niitä tälläkään kertaa maksettu kolehti keräämällä. Ja Historical Parkin kohdalla puhutaan kohta kymmenen vuoden projektista ja miljoonista ja miljoonista euroista.

*Annika / Travelloverblogi.fi
Pressimatka (järjestäjänä Historical Park ja Rosetta Moto Tours)*

Maria Gabriel on Bulgarian komissaari uudessa Komissiossa

EU:n Komission saksalainen puheenjohtaja Ursula von der Leyen esitteli uuden Komission kokoonpanon.

Bulgarian komissaariksi esitettiin Maria Gabrielia. Hänen vastuualueenaan on innovaatiot ja nuoret. Euroopan parlamentin on vielä hyväksyttävä komissaarit kuulemisten jälkeen.

Maria Gabriel on toiminut vuodesta 2017 alkaen Euroopan unionin digitaalitaloudesta ja -yhteiskunnasta vastaavana komissaarina. Hän on noussut politiikkaan GERB-puolueesta ja edustaa EU:ssa Euroopan kansanpuoluetta. Maria Gabriel on syntynyt 1979 Gotse Deltsevissa Bulgariassa.

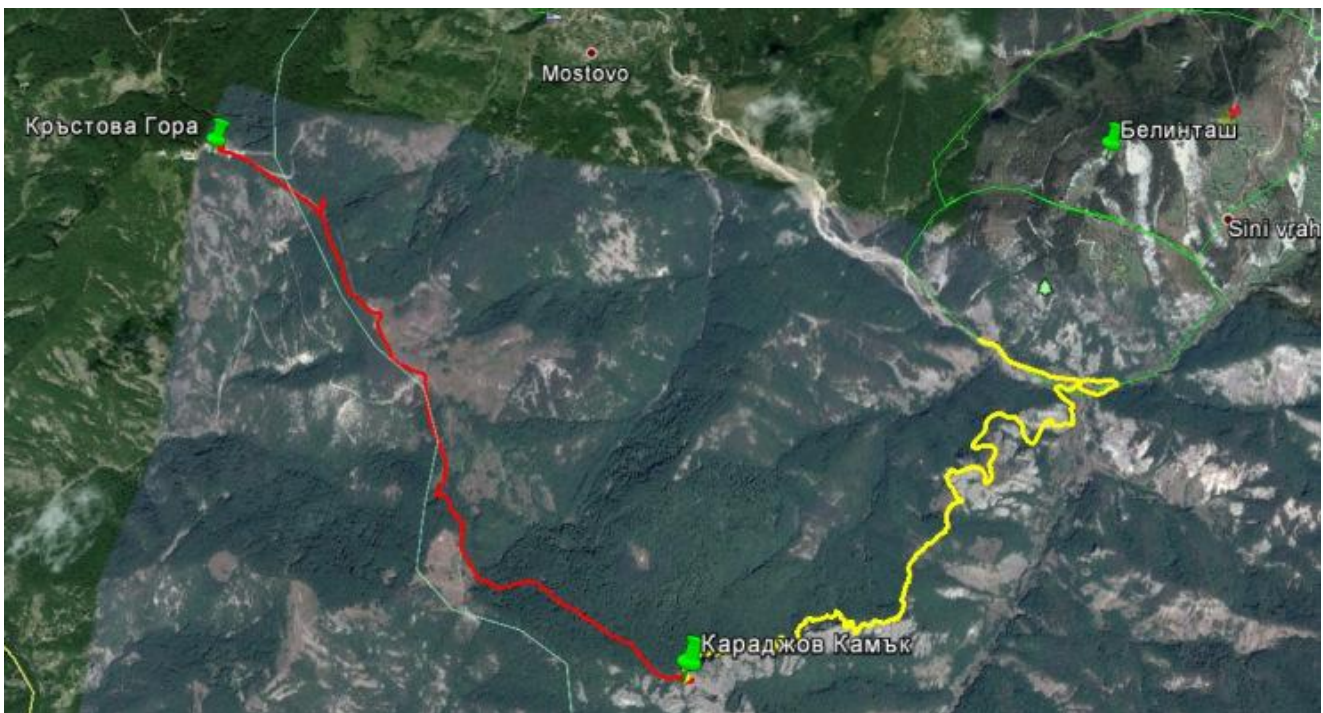
TS

Seuran syksyn ohjelmaa

- Perinteinen kuukausitapaaminen jatkuu 3.10. ja 7.11. ravintola Casa Largossa. Asema-aukio, Sokoksen talo
- Matkailuilta Caisassa 1.10.2019 klo 17.00 alkaen Johanna Santala alustaa.
- Elokuvailltapäivä 27.11.2019 klo 16.00 Eurooppa-sali, Malminkatu 16, Helsinki, ks. elokuvasta tarkemmin sivulla 25.

Mielenkiintoisia nähtävyyksiä Rodopeilla

Nämä alla mainitut kohteet ovat kaikki vain muutaman kilometrin päässä toisistaan, mutta pikkutiet voivat vaatia toivottua enemmän aikaa. Lisäksi ensimmäiset kohteet vaativat hyvää kuntoa ja vaelluskenkiä! Luostarille pääsee perille asti autolla.

Kartassa keskellä alhaalla vihreä pilkku on Karadzhovin kivi, oikeassa reunassa oleva vihreä pilkku on Belintash ja aivan vasemmassa laidassa on Krastova Goran luostari. Alla olevasta tekstistä ilmenee eri paikkojen etäisyydet.

Belintash

Belintash on maamerkki mikä sijaitsee Dobrostanin harjulla 3km etelään Vratan kylästä ja 3km lounaaseen Sini Vruh kylästä (Сини връх).

Belintash on laaja ylätasanko, jonka pinnassa on useita satoja pyöreitä koloja ja pitkiä kapeita kanavia. Uskotaan, että ne olivat olemassa jo antiikin aikaan, jolloin paikka toimi Traakian pyhäkkönä Bessi-heimon Sabazius-jumalalle. Rituaaliset kapeat urat näyttävät todistavan tämän teorian. Muiden näkemyksen mukaan paikka on kuitenkin todellakin tähtikortti, koska pyöreät veistetyt ja kapeat kanavat heijastavat tarkasti tähtikuvioita Orion, Pikku Karhu, Iso karhu ja Leijona.

Eräs legenda kertoo, että juuri täällä, kun raamatullinen vedenpaisumus alkoi poistua, ankkuroitiin Nooan arkki. Toinen legenda kertoo, että Aleksanteri Suuri hautasi kallion lähelle kultaisen aarteensa.

Karadzhovin kivi

Karadzhovin kivi on mielenkiintoinen kivimuodostelma lähellä Mostovo-kylää Rodopeilla. Se on korkea kalliotasanne (huippu, jonka korkeus on 1448 metriä), ja pystysuorat seinämät muodostavat luonnollisen kapean rännin, korkeudeltaan 18 m. Ränniin on asettunut valtava kivi, - Karadzhovin kivi.

Myös täällä ylätasangolla on pyöreitä koloja ja arkeologit yhdistävät tämän ja Belintashin samalle aikakaudelle.

Karadzhovin kivi on ennen kaikkea vaikuttava kallioilmiö, jota ympäröi Kormisoshin luonnonsuojelualueen upea luonto. Pääsy kallion yläosaan on varmistettu metallikiskoilla ja puisilla tikkailla kiven alla.

Krastova Gora –luostari

Krastova gora (Ristin Metsä) -luostari on yksi suurimmista kristillisistä keskuksista Bulgariassa, jossa vierailee suuria määriä pyhiinvaeltajia. Paikka sijaitsee Rodopi-vuoristossa vain vajaa 3 km Mostovosta lounaaseen. Ristin metsä houkuttelee niin monia, koska ihmiset ympäri maata uskovat legendaan, että tänne on haudattu pala aitoa ristiä.

Paikalla on tietenkin oma legendansa tai oikeastaan useampiakin, mutta tässä niistä yksi: Ristin toi Bulgarian armeijan eversti Penchev, joka haki parannusta sairastuneelle 10-vuotiaalle tyttärelleen. Saavuttuaan Borovoon ja kuultuaan tarinan Ristimetsästä, hän päätti lahjoittaa ristin auttaakseen tyttärensä toipumista. Risti tuotiin tänne vuonna 1939 ja pysyi tässä paikassa 55 vuotta. Pyhän kolminaisuuden kirkon rakentaminen alkoi v.1953 ja kolmen vuoden kuluttua se oli valmis. Kommunisti aikana uskonnollinen toiminta supistui ja viiden vuosikymmenen ajan oli kiellettyä käydä tässä pyhässä paikassa. Vuonna 1988 kristityille annettiin vihdoinkin lupa käydä Ristimetsässä. Luostarin "Pyhä Kolminaisuus" uusi elämä alkoi 1989 ja vuonna 1995 rakennettiin uusi kirkko "Shroud" (kuvassa), joka sijaitsee vanhaa kirkkoa vastapäätä.

Mikki Lehessalo

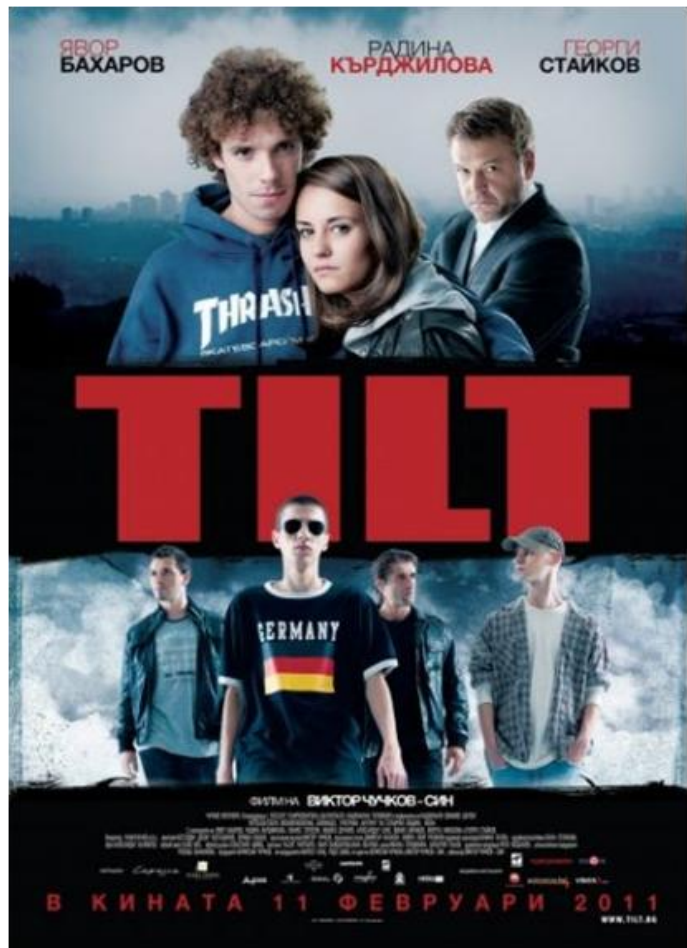
Elokuvailtapäivä 27.11.2019 klo 16.00 Eurooppasalissa, Malminkatu 16, Helsinki,
filmin kesto noin 1,5 tuntia. **Tilaisuus on maksuton.**

Filmi asettuu 1990-luvun alkuvuosille ja kertoo neljän nuoren unelmasta rikastua avaamalla oma baari, nimeltään TILT. Stashin (Yavor Baharov) ja Beckyn (Radina Kardzhilova) välille syntyy intohimoinen suhde. Pian heidät kuitenkin pidätetään laittoman pornofilmin levittämisestä. Beckyn isä on poliisi, joka tutkii tapausta ja hän uhkaa nuoria vankilalla. Ainoa mahdollisuus välttää vankila on Stashin ja Beckyn teiden eroaminen. He päättävät paeta pieneen saksalaiseen kylään. Köyhinä siirtolaisina he huomaavat saattavansa itsensä hassuihin ja peräti absurdeihin tilanteisiin. Lopulta neljä ystäväystä päättävät palata Bulgariaan. Sillä välin Bulgaria on muuttunut ja niin on myös Becky.

Ohjaus ja käsikirjoitus Viktor Chuchkov, ensi-ilta Bulgariassa helmikuu 2011

Rooleissa:

Yavor Baharov - Stash
Radina Kardzhilova - Becky
Ovanes Torosian - Gogo
Alexander Sano - B-Gum
Ivaylo Dragiev - Angel
Phillip Avramov - Snake
Joreta Nikolova - Stashin äiti
Georgi Staykov - Katev
Georgi Novakov - Grigorov
Robert Yanakiev - poliisikonstaapeli
Max Reimann - Baarin omistaja
Alexander Hegedush - Pizza
Thomas Frahm - kauppias
Sabine Neumann - saksalainen tyttö
Britta Fleischhut - saksalainen tyttö

Mikki Lehessalo

SUOMI-BULGARIA-SEURA r.y.

PL 37, 00501 Helsinki

Puheenjohtaja Tapani Salonen, Lepolantie 34, 00660 Helsinki,

GSM 050 573 7717

Sihteeri Maija Boshkov, GSM 0400 445481,

e-mail: maija.boshkov@outlook.com

TURUN BULGARIA-SEURA

Puheenjohtaja Taisto Salminen, Raadinkatu 1 B 56, 20750 Turku.

GSM 041-539 6659 e-mail: turunbgseura@gmail.com

Sihteeri Eija Liljestrand, GSM 041 544 6477, e-mail: eija.liljestrand@netti.fi

SUOMI-BULGARIA-SEURAN PORIN OSASTO

Puheenjohtaja Ali Poskiparta, Palomäentie 7, 29600 Noormarkku,

GSM 050 5573580, e-mail: ali.poskiparta@wm-plast.fi

Sihteeri Tuula Poskiparta, Palomäentie 7, 29600 Noormarkku,

GSM 040 722 0034, e-mail: tuula.poskiparta@hotmail.com

SUOMI-BULGARIA-SEURAN VALKEAKOSKEN OSASTO

Puheenjohtaja Jouni Rantanen Otvakuja 4 37630 Valkeakoski ,

GSM 040 7587229, e-mail: jouni.rantanen.jr@gmail.com

Sihteeri Anu Talvitie Otvakuja 4 37630 Valkeakoski, GSM 040 8483036

SUOMI-BULGARIA-SEURAN KEMIN SEUDUN OSASTO

Puheenjohtaja Mauri Tuomivaara, Kauppakatu 13 A 24, 94100 Kemi

puh. (016) 254 678, GSM 040 529 8103, e-mail: juhani.vaara@pp.inet.fi

Sihteeri Aila Svanberg, Mahlasaarentie 5, 94400 Keminmaa

GSM 040 7298 774, e-mail: aila.svanberg@pp.inet.fi

SUOMI-BULGARIA-SEURAN NOKIAN OSASTO

Puheenjohtaja Mauri Könönen, Kirjavaisenkatu 13 G 96, 33560 Tampere

GSM 050 523 205